

„Já“ a „my“

Jedinec si může o sobě mluvit a myslet jako o „já“ (a také to všichni nepochybně děláme). Je zvláštní, že v jakési analogii můžeme o skupině nebo za skupinu o „sobě“ mluvit a myslet jako o „my“. Někdy to „my“ slouží jako výraz hrdosti a odhodlání, zatímco jindy jako úkryt a omluva, někdy jako pokus o vyhnutí se odpovědnosti. Je otázka, jaký je vztah mezi „já“ a lidským individuálním subjektem a naproti tomu mezi skupinou nebo společenstvím lidí a tím, jak o sobě mluví jako o „my“, když je zřejmé, že skupina ani společenství není a nemůže být opravdovým subjektem. Jedinec je individuum, skupina sestává z několika individuí, která nepřestávají být určitým spolupracujícím, nějak (částečně sblíženým a částečně sjednoceným) množstvím (množinou), aniž by se tím stávala skutečnou jednotou, i když některé známky či rysy „sjednocenosti“ může projevovat.

(Praha, 190329-2.)